

İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
DENİZLİ ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
I. DÖNEM II. YAZILI MAZERET SINAVI (İL GENELİ ORTAK)
COĞRAFYA DERSİ
ÖĞLE OTURUMU
CEVAP ANAHTARI
10. SINIF

Adı ve Soyadı :
Sınıfı / Şubesi :
Öğrenci Numarası :

Aldığı Puan

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu soru kitapçığında 10 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, soruların altında boş bırakılan yerlere yazınız.
3. Sınav 100 (yüz) tam puan üzerinden değerlendirilecektir.
- 1.soru 8 puan,2. soru 12 puan,3,4,5,6,7,8,9 ve 10. sorular 10 puandır.

1. Derinlik volkanizması sonucunda oluşan dört temel şeklin isimlerini yazınız.(8 puan)

- I.
- II.
- III.
- IV.

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (RUBRİK)		
	PUAN	
TAM DOĞRU	8	Derinlik volkanizması sonucunda oluşan dört temel şeklin isimlerini doğru yazan tam puan alır. **Derinlik volkanizması sonucunda oluşan dört temel şeklin isimlerinden herhangi birini doğru yazan 2 puan alır.
Örnek Yanıtlar	I. Batolit II. Lakolit III. Sill IV. Dayk	
YANLIŞ	0	Alakasız ve boş yanıtlara puan verilmez.
Örnek Yanıtlar	• Krater, maar, kaldera, baca	

2. Taş işleme üzerine el işçiliğini geliştiren Serpil Hanım kalker (kireç taşı) kullanarak bir mutfak tezgâhı yapmayı planlamaktadır. Bu fikrini Coğrafya Öğretmeni Hasan Bey'le paylaşmıştır. Hasan Bey bu kayacın mutfak tezgâhı yapmak için uygun olmayacağını belirtmiştir.

Coğrafya Öğretmeni Hasan Bey, Serpil Hanım'a kalkerden (kireç taşından) mutfak tezgâhı yapılamayacağını, kayacın hangi özelliği hakkında bilgi vererek belirtmiştir?(12 puan)

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (RUBRİK)		
	PUAN	
TAM DOĞRU	12	Kalkerin (kireç taşının) yapısal özelliğini açıklayan doğru yanıtlar tam puan alır.
Örnek Yanıtlar	I. Kireç taşı (Kalker) suya karşı dirençsiz yapıda olduğundan su ile temas ettiğinde hızlı (kolay, çabuk) çözüldüğü (eridiği) için uzun ömürlü olmaz.	
KİSMİ 1	6	Kalkerin (kireç taşının) yapısal özelliğini ima eden doğru yanıtlar kısmi 6 puan alır.
Örnek Yanıtlar	I. Kireç taşı (kalker) dirençsiz kolay parçalanmış bir kayac olduğundan tezgah dayanıksız olur.	
YANLIŞ	0	Alakasız ve boş yanıtlara puan verilmez.
Örnek Yanıtlar	I. Kalker bünyesinde fosil bulundurduğundan kullanmak uygun değildir. II. Mineral bakımından zengin olduğu için mutfak tezgahı zehirleyici özellik kazanabilir. III. Rengi kir götürmeyeceği için mutfak tezgahı yapmaya uygun değildir.	

Coğrafya Dersi 10

3. Ülkemizin kuzeyinde ve güneyinde doğu batı doğrultusunda uzanan kıvrılma ile oluşmuş, dağ sistemlerinin genel isimlerini yazınız.(10 puan)

Kuzeyinde:

Güneyinde:

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (RUBRİK)		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	Ülkemizin kuzeyinde ve güneyinde doğu batı doğrultusunda uzanan dağ sistemlerinin genel isimlerinden 2'sinde doğru yazan tam puan alır. **** Ülkemizin kuzeyinde ve güneyinde doğu batı doğrultusunda uzanan dağ sistemlerinin genel isimlerinden herhangi 1'ini doğru yazan kısmı 5 puan alır.
Örnek Yanıtlar	I. Kuzeyinde Kuzey Anadolu Dağları II. Güneyinde Toros Dağları veya Güney Anadolu Dağları	
YANLIŞ	0	Alakasız ve boş yanıtlara puan verilmez.
Örnek Yanıtlar	I. Kuzeyinde Kafkas dağları II. Güneyinde Alp dağları	

4. Rüzgâr aşındırma ve biriktirme faaliyetlerinin etkin olduğu yerlerin özelliklerinden 2 tane yazınız. (10 puan)

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (RUBRİK)		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	Rüzgâr aşındırma ve biriktirme faaliyetlerinin etkin olduğu yerlerin özelliklerinden 2 tanesini doğru olarak ifade eden yanıtlar tam puan alır. *** Rüzgâr aşındırma ve biriktirme faaliyetlerinin etkin olduğu yerlerin özelliklerinden herhangi 1'ini olarak ifade eden yanıtlar kısmı 5 puan alır.
Örnek Yanıtlar	I. Kurak yada yarı kurak bölgelerde (çöl) görülür II. Yağış azdır III. Bitki örtüsü cılızdır IV. Günlük sıcaklık farkı fazladır V. Fiziksel çözünme etkindir VI. Güneşli gün sayısı fazladır VII. Yıl boyuca yüksek basınç	
YANLIŞ	0	Alakasız ve boş yanıtlara puan verilmez.

5. A) Debi nedir, tanımlayınız. (5 puan)

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (RUBRİK)		
	PUAN	
TAM DOĞRU	5	Debinin tanımını yazan yanıtlar tam puan alır.
Örnek Yanıtlar	Akarsuyun bir saniye de aktığı su miktarına akım (debi) denir.	
YANLIŞ	0	Alakasız ve boş yanıtlara puan verilmez.

B) Amazon, Kongo ve Nijer Nehirlerinin debilerinin fazla olmasının nedenlerinden bir tanesini yazınız. (5 puan)

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (RUBRİK)		
	PUAN	
TAM DOĞRU	5	Amazon, Kongo ve Nijer nehirlerin debilerinin fazla olmasının nedenlerinden 1 tanesini doğru yazan yanıtlar tam puan alır.
Örnek Yanıtlar	I. Her mevsim yağış alan bölgede bulunması (Ekvatorial iklim bölgesinde olması) II. Akarsu havzasının geniş olması III. Farklı kaynaklardan beslenmesi IV. Buharlaşma az olması V. Yağışın düzenli olması	
YANLIŞ	0	Alakasız ve boş yanıtlara puan verilmez.

6. Dünya’da görülen kıyı tiplerinden 5 tanesini yazınız.

- I.
- II.
- III.
- IV.
- V.

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (RUBRİK)		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	Dünya’da görülen kıyı tiplerinden 5 tanesini doğru yazan tam puan alır., ** Dünya’da görülen kıyı tipleri için verilen her bir doğru yanıt için 2 puan üzerinden kısmi puanlanma yapılır.
Örnek Yanıtlar		I. Enine kıyı II. Boyuna kıyı III. Dalmaçya IV. Limanlı V. Ria VI. Skayer VII. Fiyord VIII. Haliçli(Estuar) IX. Wattlı kıyı X. Mercan(Resif)Kıyı XI. Kalanklı Kıyı
YANLIŞ	0	Alakasız ve boş yanıtlara puan verilmez.

7. Ülkemizde karstik şekillerin en yaygın görüldüğü bölgeyi yazınız.(10 puan)

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (RUBRİK)		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	Ülkemizde karstik şekillerin <u>en yaygın</u> görüldüğü bölgeyi doğru yazan yanıtlar tam puan alır.
Örnek Yanıtlar		I. Akdeniz bölgesi
YANLIŞ	0	Alakasız ve boş yanıtlara puan verilmez.
Örnek Yanıtlar		I. Marmara bölgesi II. Karadeniz bölgesi

8. Türkiye haritasında yeryüzü şekilleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

Tabloda verilen dağların, ovaların, platoların isimlerinin yanına, haritadaki yerini gösteren numarasını yazınız. (10 puan)

Yeryüzü Şeklinin Adı	Yeryüzü Şeklinin Haritadaki Numarası
Ağrı Dağı	
Yüksekova (Hakkâri)	
Çarşamba Ovası (Samsun)	
Bafra Ovası (Samsun)	
Haymana Platosu (Ankara)	
Konya Ovası (Konya)	
Çukurova (Adana)	
Taşeli Platosu (Mersin)	
Büyük Menderes ovası	
Uludağ (Bursa)	

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (RUBRİK)																								
	PUAN																							
TAM DOĞRU	10	Tabloda verilen yeryüzü şekillerinin 10 tanesinin (haritadaki yerini gösteren) numarasını doğru yazan yanıtlar tam puan alır. *** Tabloda verilen yeryüzü şekillerinin herhangi birinin (haritadaki yerini gösteren) numarasını doğru yazan yanıt için 1 puan üzerinden kısmi puanlama yapılır.																						
Örnek Yanıt		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Yeryüzü Şeklinin Adı</th> <th>Yeryüzü Şeklinin Haritadaki Numarası</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ağrı Dağı</td> <td>I.</td> </tr> <tr> <td>Yüksekova (Hakkâri)</td> <td>II.</td> </tr> <tr> <td>Çarşamba Ovası (Samsun)</td> <td>III.</td> </tr> <tr> <td>Bafra Ovası (Samsun)</td> <td>IV.</td> </tr> <tr> <td>Haymana Platosu (Ankara)</td> <td>V.</td> </tr> <tr> <td>Konya Ovası (Konya)</td> <td>VI.</td> </tr> <tr> <td>Çukurova (Adana)</td> <td>VII.</td> </tr> <tr> <td>Taşeli Platosu (Mersin)</td> <td>VIII.</td> </tr> <tr> <td>Büyük Menderes ovası</td> <td>IX.</td> </tr> <tr> <td>Uludağ (Bursa)</td> <td>X.</td> </tr> </tbody> </table>	Yeryüzü Şeklinin Adı	Yeryüzü Şeklinin Haritadaki Numarası	Ağrı Dağı	I.	Yüksekova (Hakkâri)	II.	Çarşamba Ovası (Samsun)	III.	Bafra Ovası (Samsun)	IV.	Haymana Platosu (Ankara)	V.	Konya Ovası (Konya)	VI.	Çukurova (Adana)	VII.	Taşeli Platosu (Mersin)	VIII.	Büyük Menderes ovası	IX.	Uludağ (Bursa)	X.
	Yeryüzü Şeklinin Adı	Yeryüzü Şeklinin Haritadaki Numarası																						
	Ağrı Dağı	I.																						
	Yüksekova (Hakkâri)	II.																						
	Çarşamba Ovası (Samsun)	III.																						
	Bafra Ovası (Samsun)	IV.																						
	Haymana Platosu (Ankara)	V.																						
	Konya Ovası (Konya)	VI.																						
	Çukurova (Adana)	VII.																						
	Taşeli Platosu (Mersin)	VIII.																						
Büyük Menderes ovası	IX.																							
Uludağ (Bursa)	X.																							
YANLIŞ	0	Alakasız ve boş yanıtlara puan verilmez.																						

9. Yeraltında bulunan sular, çeşitli şekillerde yeryüzüne çıkar.Suların yeryüzüne çıktığı yere *kaynak* adı verilir.

Kaynak çeşitlerinden 5 tanesini yazınız.(10 puan)

- I.
II.
III.
IV.
V.

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (RUBRİK)		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	Kaynak çeşitlerinin 5 tanesinde doğru yazan yanıtlar tam puan alır. *** Kaynak çeşitleri için verilen herhangi bir doğru yanıt için 2 puan üzerinden kısmi puanlama yapılır.
Örnek Yanıtlar		I. Fay Kaynağı, II. Gayzer Kaynağı, III. Karstik Kaynak, IV. Vadi (Yamaç) Kaynağı, V. Artezyen Kaynağı
YANLIŞ	0	Alakasız ve boş yanıtlara puan verilmez.

10. Dünya’da gayzer kaynakları Japonya, İzlanda gibi ülkelerde görülürken Türkiye, Mısır gibi ülkelerde ise görülmemektedir.

Buna göre gayzer kaynakları Dünya’da hangi özelliğe sahip olan alanlarda görülmektedir? (10 puan)

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI (RUBRİK)		
	PUAN	
TAM DOĞRU	10	Gayzer kaynaklarının dünyada görüldüğü alanların özelliklerini anlatan veya ima eden doğru yanıtlar tam puan alır.
Örnek Yanıtlar		I. Gayzer kaynakları aktif volkanların bulunduğu alanlarda görülür.
YANLIŞ	0	Alakasız ve boş yanıtlara puan verilmez.